

HOGYAN HIUSULT MEG a budapesti gettó kiirtása?

Kubisi „testvér” arra keni a szörnyű vádat,
aki megakadályozta a tömegvérengzést

A *Demokrácia* legutóbbi száma beszámolt arról a vallomásról, amelyet Kubisi Béla rendőrfelügyelő, Szalasi Ferenc „rendőrfőparancsnoka” a népi ügyészségen tett. A cikkből kivehetően Kubisi testvér olyan száraz érdektelenséggel adta elő vallomását, mintha nem is ő róla magáról lenne szó, illetve mintha róla nem is lenne szó. Pedig ezeknek a fertelmes időknek ez az elvetemült rendőrtiszt nem csupán hideg szemlélője és „tanuja”, hanem nagyon is tevékeny résztvevője volt.

Hogy is állt valójában az eset a pesti gettó tervezett elpusztításával? Semmiesetre sem úgy, ahogy Kubisi előadta. Ő ugyanis azt állítja, hogy az ott bezárt 70.000 zsidót Schmitthuber náci tábornok, az SS-alakulat parancsnoka akarta leöletni és a szörnyű terv csak azért nem válhatott valóra, mert már nem volt rá idő. Szerencsére vannak még tanuk, akik könnyen meg tudják cáfolni Kubisi állításait, amelyek a valósággal homlokegyenest ellenkeznek.

Egy ilyen tanu Szalai Pál, aki abban az időben a nyilas párt megbízottja volt a rendőrségen. Szalai a minap vallomástételre jelentkezett dr. Szegő Vilmos főállamügyész helyettesénél és a következőket mondotta el:

— Január elején beszéltem a gettó zsidó vezetőivel, Stöckler Lajossal és Domonkos Miksával, akik közölték velem, hogy a gettó ellen hallomásuk szerint valamiféle akció készül. Kérték, eszközöljem ki, hogy a gettó védelmére 100 rendőrt küldjenek tisztek vezetésével. Vajna Gábor nyilas belügyminiszter ugyan szigorú rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta, hogy a gettó területén rendőrök tartózkodjanak, ennek ellenére elintézttem, hogy a száz rendőr két tiszt vezetésével bement a gettóba.

— A gettó felszabadulása előtt két nappal az egyik kirendelt rendőrtiszt jelentette nekem, hogy a németek elhatározták a gettó kiirtását és már ki is jelölték az osztagokat, amelyek a gaztettet végrehajtják. A következőket szemelték ki e célra: 500 géppisztolyos német SS-legényt, Mumi kapitány vezetésével, 22 VII. kerületi nyilas párt-

szolgálatost, Lucska Vilmos vezetésével és 200 rendőrt Kubisi vezetésével.

— A hír vétele után a Városháza pincéjében azonnal felkerestem dr. Vajna Ernő budapesti nyilas körletvezetőt és kértem, akadályozza meg a vérengzést. Vajna cinikusan kijelentette, hogy az akcióról tudomása van és annak irányításában is részt vesz. Ekkor faképnél hagytam őt és az ugyancsak a városházi óvóhelyen tartózkodó Wallenberg svéd követségi titkárral, valamint Szabó Károly követségi tisztviselővel kezdtem tanácskozni a teendőkről. A beszélgetés eredményeképpen odamentem a szintén ott időző Schmitthuber tábornokhoz, aki nem SS-parancsnok volt, hanem egy Sztalingrádból elmenekült páncélos hadosztály megmaradt roncsainak parancsnoka. Schmitthuberről tapasztaltam, hogy soha nem vett részt erőszakoskodásokban, ezért tehát reméltem, hogy célt érek nála. Elmondtam neki, hogy mi készül és egyben figyelmezteltem, hogy ha nem akadályozza meg a gonosztettet, akkor nem mint katonát, hanem mint közönséges tömeggyilkost fogják felelősségre vonni. Schmitthuber felháborodva tiltakozott a készülő merénylet ellen és azonnal magához rendelte Munit, Vajnákat, Lucskákat és Kubisit, akiknek megparancsolta, hogy az akciót azonnal állítsák le.

— Nem Schmitthuber volt tehát, aki a gettó kiirtását elrendelte, hanem éppen ő akadályozta meg, hogy Kubisi és cinkosai ezt a magyar történelemben példa nélkül álló rémtettet elkövessék.

Szalai vallomásának hitelt lehet adni, mert ez az ember száz és száz hasonló esetben bebizonyította ezekben az időkben (és ezt a svéd és svájci követség emberei, valamint a pesti zsidóság életben maradt vezetői is tanúsítják), hogy emberiesen gondolkodik és befolyását mindig kész latbavetni az üldözöttek megmentése érdekében. Kubisi ezzel szemben nyilvánvalóan azért keresett ki a mult homályából egy «jólsvájfolt» bűnbakot, hogy a maga bűnrészességét elpalástolja.